

MATERIAŁY BUDOWLANE	NORMA BRANŻOWA	BN-78
	Materiały ogniotrwałe Wyroby do pieców stalowniczych łukowych Wymagania	6765-23
		20 Grupa katalogowa VIII ~~80~~

1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są wymagania i badania dotyczące wyrobów ogniotrwałych przeznaczonych do budowy i naprawy pieców stalowniczych łukowych.

2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Do budowy i naprawy pieców stalowniczych łukowych zaleca się stosować wyroby:

szamotowe gatunku Bs,
krzemionkowe — SE, SIHE,
wysokoglinowe — AL80, AL70-1,
korundowe — AKE90,
magnezytowe — M85, M86, M92, M94,
magnezytowo-chromitowe — MC1, MC4, MC5,
MC8,
chromitowo-magnezytowe — CM1,
beton ogniotrwały korundowy — BOK160,
dolomit prażony — DMS1, DMS2,
masy magnezytowe.

Szczegółowe zastosowanie wymienionych gatunków wyrobów podano w tabl. 1.

3. Wymagania chemiczne oraz fizyczne i badania — wg tabl. 2.

4. Wymagania dotyczące betonu ogniotrwałego korundowego — wg ZN-75/MPC/MO-78.

5. Wymagania dotyczące mas magnezytowych do ubijania — wg BN-77/6762-16.

6. Wymagania dotyczące dolomitu prażonego — wg BN-75/6761-13.

7. Kształt i wymiary wyrobów — wg Katalogu KWO-20. Dopuszczalne odchyłki wymiarów podano w tabl. 3.

8. Powierzchnia wyrobów powinna być nieuszkodzona, bez pęknięć i ożuzlenia. Dopuszczalne wady powierzchni podano w tabl. 4.

Tablica 1

Elementy konstrukcyjne pieca	Piece o pojemności	
	do 50 t ²⁾	50 t do 140 t
Sklepienie	SE, SIHE, AL70-1	AL80, AKE90, BOK160 ¹⁾
Ściany:		
— powyżej poziomu żużła	MC1, CM1	MC4
— poniżej poziomu żużła	M85, M86	M94, M92 ³⁾
— w strefie elektrod	MC1, MC4	MC4, MC5, MC8
Trzon	Bs, M85, M86, DMS1, DMS2, masy magnezytowe do ubijania	Bs, M94, masy magnezytowe do ubijania

Wyroby MC4, MC5, MC8 mogą być otulane w blachy stalowe. Oznacza się je dodatkowym symbolem St.

¹⁾ W strefie elektrod.

²⁾ Piece o małej pojemności mogą być wykładane wyrobami smołowo-dolomitowymi w gat. DS wg ZN-74/0612-32 po uzgodnieniu z ZMO-HiL.

³⁾ W strefie elektrod o najwyższym obciążeniu cieplnym.

9. Przełom. Powierzchnia przełomu powinna wykazywać jednolitą teksturę, bez uwarstwień i dziur (pustek), a rysy i wytopy-jamy nie powinny przekraczać wielkości dopuszczalnej dla powierzchni wyrobu.

10. Wielkość partii, sposób i liczba pobieranych próbek oraz ocena partii — wg PN-75/H-12003.

11. Pakowanie, przechowywanie i transport — wg PN-69/H-12002.

Zgłoszona przez Instytut Materiałów Ogniotrwałych
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych
dnia 22 grudnia 1978 r. jako norma obowiązująca od dnia 1 października 1979 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 11/1979 poz. 60)

Tablica 2

Wymagania	Gatunek														Metody badań wg		
	SE	SIHE	Bs	AKE90	AL80	AL70-1	M85	M86	M92	M94	MC1	MC4	MC5	MC8		CM1	
Zawartość:																	
SiO ₂ , %/o, min	95,5	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	PN-71/H-04155
Fe ₂ O ₃ , %/o, min	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	PN-71/H-04155
Al ₂ O ₃ , %/o, min	—	—	+TiO ₂ 32	90	80	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	PN-69/H-04154
MgO, %/o, min	—	—	—	—	—	—	85	86	92	94	70	70	70	70	40	40	PN-68/H-04156
Cr ₂ O ₃ , %/o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6-12	8-12	+Al ₂ O ₃ min 13	+Al ₂ O ₃ 3-6	min 24	min 24	PN-69/H-04159
Ogniotrwałość zwykła, sP, min	—	—	169	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	PN-64/H-04177
Ogniotrwałość pod obciążeniem T _{0,6} , °C, min	1660	1670	1320	1660	1660	1560	1500	1600	1630	1650	1550	1660	1680	1680	1550	1550	PN-69/H-04178
Gęstość, g/cm ³ , max	2,38 ¹⁾	2,50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	PN-64/H-04184
Wytrzymałość na ściskanie, MPa (kG/cm ²), min	22	40	18	35	35	30	40	40	40	40	25	30	30	30	17	17	PN-69/H-04179
Porowatość otwarta, %/o, max	(224)	(408)	(184)	(357)	(357)	(306)	(408)	(408)	(408)	(408)	(255)	(306)	(306)	(306)	(173)	(173)	PN-69/H-04185
Porowatość otwarta, %/o, max	23 ²⁾	20 ²⁾	25	21	22	24	22	20	20	20	22	20	18	18	24	24	

Podane w tablicy wymagania dotyczą wyrobów formowanych maszynowo.

¹⁾ Dla kształtek o masie powyżej 15 kg dopuszcza się gęstość do 2,40 g/cm³.

²⁾ Dla próstek formowanych na prasie obrotowej dopuszcza się porowatość otwartą dla gatunku SE do 25%, a dla gatunku SIHE do 23%.

Tablica 3

Wielkości	Dopuszczalne odchyłki wymiarów dla gatunku				Metody badań
	SE, SIHE	AL80, AL70-1, AKE90	M85, M86, M92, M94, MC1, MC4, MC5, MC8, CM1	Bs	
Wymiary: do 100 mm 101 ÷ 230 mm powyżej 230 mm	±2 mm ±2 mm ±1%	±2 mm ±2 mm ±1%	±2 mm ±2 mm ±1%	±2 mm ±3 mm ±1,5%	przyrządami pomiarowymi
Wichrowatość określona na długości: do 230 mm 230 ÷ 500 mm powyżej 500 mm	2 mm 3 mm 4 mm	2 mm 3 mm 4 mm	1 mm 2 mm —	2 mm 1% 1%	wg PN-75/H-04190

Tablica 4

Określenie wady	Dopuszczalne wady dla gatunku			Metody badań
	SE, SIHE	AKE90, AL80, AL70-1, Bs	M85, M86, M92, M94, MC1, MC4, MC5, MC8, CM1	
Obicia naroży i krawędzi do głębokości: — na powierzchni pracującej — na powierzchni niepracującej	5 mm 10 mm	5 mm 10 mm	5 mm 10 mm	przyrządami pomiarowymi
Całkowita długość uszkodzonych odcinków krawędzi	1/5 dł.	1/4 dł.	1/5 dł.	
Pojedyncze wytopy-jamy o średnicy: — na powierzchni pracującej — na powierzchni niepracującej	5 mm 10 mm	3 mm 5 mm	—	
Rysy nie przechodzące przez dwie krawędzie wyrobu, o szerokości: a) 0,2 ÷ 0,5 mm — na powierzchni pracującej — na powierzchni niepracującej	nie dopuszcza się 75 mm	30 mm 75 mm	nie dopuszcza się nie dopuszcza się	
b) powyżej 0,5 mm	nie dopuszcza się			

KONIEC

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Materiałów Ogniotrwałych.

2. Normy i dokumenty związane

PN-69/H-12002 Materiały ogniotrwałe. Pakowanie, przechowywanie i transport

PN-75/H-12003 Materiały ogniotrwałe. Pobieranie próbek i ocena partii wyrobów

BN-75/6761-13 Materiały ogniotrwałe. Dolomit prażony

BN-77/6762-16 Materiały ogniotrwałe. Masy magnezytowe do ubijania i napraw trzonów pieców stalowniczych
ZN-75/MPC/MO-78 Materiały ogniotrwałe. Betony ogniotrwałe glinokrzemianowe. Prefabrykaty

Katalog KWO-20 Wyroby ogniotrwałe do stalowniczych pieców łukowych, kształt i wymiary.

Pozostałe normy związane podano w tabl. 2 i 3.

3. Własności orientacyjne nie ujęte w normie — wg tablicy.

Wymagania	Gatunek										
	SE	SIHE	M85	M86	M92	M94	MC1	MC4	MC5	MC8	
Zawartość SiO ₂ , %	—		2 ÷ 4	1,5 ÷ 2,2	0,7 ÷ 1,0		4 ÷ 6	2,5	1,8	1,5 ÷ 2,0	
Gęstość pozorna, g/cm ³	1,80 ÷ 1,85	1,95 ÷ 2,0	2,85 ÷ 3,0				2,9 ÷ 3,0		2,95 ÷ 3,1		
Rozszerzalność lub skurczliwość wtórna liniowa, %, przy temperaturze	1500°C +0,2		1500°C -0,1			1700°C -0,2		1500°C -0,2	1700°C -0,2	1750°C -0,2	1700°C -0,2
Średni współczynnik liniowej rozszerzalności cieplnej w zakresie temperatur 20 ÷ 1500°C	8 · 10 ⁻⁶		16 · 10 ⁻⁶		17 · 10 ⁻⁶		(12 ÷ 14) · 10 ⁻⁶				
Przewodność cieplna, W/(m · °C) [kcal/(m · h · °C)] przy średniej temperaturze:											
700°C	1,28 (1,1)	—	4,07 (3,5)				2,56 (2,2)				
1100°C	1,75 (1,5)	—	3,49 (3,0)				2,79 (2,4)				
Średnie ciepło właściwe, kJ/(kg · °C) [kcal/(kg · °C)], w zakresie temperatur:											
20 ÷ 400°C	0,96 (0,23)						1,09 (0,26)				
20 ÷ 1000°C	1,09 (0,26)						1,17 (0,28)				
Pełzanie przy ściskaniu, %/h											
— temperatura 1450°C — obciążenie 0,2 MPa (2 kG/cm ²)	—		—				0,11 ÷ 0,13				
Wytrzymałość na zginanie, MPa (kG/cm ²) w temperaturze 1450°C/2h	3 ÷ 6 (30 ÷ 60)	5 ÷ 10 (50 ÷ 100)	—				—		2 (20)	—	